

Фестивалът „Мартенски музикални дни“ по традиция започва в първите дни на пролетта. Но за нас той е свързан не само с пролетното обновление, а е символ на дружбата и културното сътрудничество между социалистическите страни, пролетен кипез на музикалния ни живот, отклик на стремжето на нашата комунистическа партия да живеем по законите на красота.

Тази пролет Мартенските музикални дни са посветени на стогодишнината на Освобождението ни от османско иго. Във връзка с това представителят на редакцията се среща с проф. СТОЯН ПЕТРОВ — зав. катедра „История на българската музика и фолклор“ в Консерваторията — София и разговаря с него.

МЕЖДУНАРОДНИ ПРАЗНИЦИ НА МУЗИКАТА И ДРУЖБАТА

— Проф. Петров, XVIII-те Мартенски музикални дни са посветени на 100-годишнината на Освобождението ни от османско иго. Бихте ли споделили мнението си за произведенията, които ще прозвучат на фестивала във връзка с тази годишнина?

— В дните преди 3 март нашата родина отдаде заслужена почит на освободителите. Бяха изнесени много спектакли и концерти от професионални и самодейни състави в концертни зали, читалищни салони, на открито. Мартенските музикални дни, които се превърнаха в международен фестивал на музиката и дружбата, са също част от общия празник. Затова много от произведенията, които ще бъдат изпълнени тази година, кореспондират непосредствено с темата и ще намерят дълбок резонанс в слушатели, гости, специалисти.

Най-близко до тази тържествена атмосфера са ония произведения, които представят ценна страница от нашата героична музикална летопис. Някои от тях, макар да не са свързани пряко с Освобождението, по силата на дълбокото си вътрешно съдържание отговарят непосредствено на възбуждащата и скъпа тема. Тук можем да отнесем симфоничната кантата „Той не умира“ от Ал. Райчев, произведение, което вече влезе в златния фонд на нашата музика. Непосредствено в духа на фестивала е и другото произведение на изтъкнатия ни компо-

зитор — сюитата от билета „Хайдушка песен“.

Музиката към филма „Под игото“, която със своята образност и идейно-емоционална сила донада на всеки българин, също се нарежда не само между най-силното, написано от този виден наш композитор, но и на темата за Освобождението. В сферата на тази тематика е и симфоничната поема „Кървава песен“ от В. Стоянов, вдъхновена от скъпата за всеки българин едноименна поема-епопея на Пенчо Славейков.

(На II—III стр.)

МЕЖДУНАРОДНИ ПРАЗНИЦИ НА МУЗИКАТА И ДРУЖБАТА

(От 1 стр.)

Програмите на концертите ни водят и към произведени-
ния, които следват революцион-
ните борби на народа ни
в по-късен период, за да въз-
тържествува паметно второ
голямо освобождение — Де-
вети септември. По тази
историческа линия трябва да
отбележим симфоничната по-
ема „Илинден“ от Ив. Мари-
нов и особено Симфония
№ 1 от Любомир Пипков, по-
светена на гражданската
война в Испания.

Тематиката на фестивала
обхваща и творби на повни
български композитори, кон-
то отразяват днешния живот,
мислите и чувствата на съве-
мениците, неспокойните дни
и нощи на строителните пло-
щадки — все плодове на изво-
юваната свобода. Така, програ-
мата включва всички основни
идейно-емоционални сфери и
образи, които приятелите на
фестивала очакват да съпорежи-
вят.

— А как, според Вас, тези
произведения ще повлияят
върху слушателите?

— Ние вече засегнахме то-
зи въпрос. Публиката познава
и ценя тези произведения. За
тях времето вече си е казало
думата относно стойността им.
Затова напълно понятно е те
да играят голяма идейно-въз-
питателна роля в живота на
нашия народ. Затова и органи-
заторите на фестивала са ги
включили в програмите не са-
мо като израз на празничното
настроение, свързано със сто-
годишнината, но и като израз
на дълбоки патриотични чув-
ства, адресирани към утрешна
та смяна, която сега наближа-
ва в живота и не познава непо-
средствено мащабите на исто-
рическите събития и голямата
цена на свободата.

А естетичното в случая е

свързано с патриотичното и
идейното, — тези неща са пе-
делими. В това аз виждам и
една от големите цели на фе-
стивала. Не само да създаде
мигунта наслада, а да преди-
звика трайни емоции, които
ще възбудят и тогава, когато
напуснем концертната зала и
отнесем в себе си произведе-
нието. Тогава музиката дейст-
вува и възпитава.

— Какви мисли поражда у Вас
самият фестивал? Как опреде-
ляте неговия принос за разви-
тието и популяризирането на
българската музика?

— Фестивалът бе замислен
и се роди на широка народ-
ностна основа. Партията вина-
ги е апелирала за широко де-
мократизиране на изкуството и
културата, в това число и на
музиката. За това може да се
напише цяла книга. И то, в
изпълнение на тази партийна
повеля русенци положили на-
чалото на една благородна
форма на демократизация.

Израстването на фестивала
като първоостепенно междуна-
родно музикално събитие по-
твърждава, че идеята е била
правилна. А що се отнася до
неговото интернационално зна-
чение, то и тук практиката по-
казва, че фестивалът е изклю-
чително благотворна форма за
културно сътрудничество с
братски нам изроди от соци-
алистическите страни, с народи
те от другите европейски тър-
жави, в името на големите
идеи на нашата епоха.

— Тази година Вие ще из-
несете основния доклад на на-
учно-теоретичната конферен-
ция, включена в програмата
на фестивала и посветена на
музиката за освободителните
борби. Как преценявате идеята
за тази конференция? С какво
тя ще обогати фестивала?

— Аз не схващам Освобо-
дението на България като на-
чалото на интернационалното ни

сътрудничество с другите наро-
ди. Началото е в общата бор-
ба за освобождение. Да взе-
мем дори по-тесна област на
то историята на музиката. Тя
ни дава красноречиви потвър-
ждения, че когато са се за-
разждали формите на културно
и военно сътрудничество меж-
ду нашите и другите народи в
общата борба за свобода, са
се създали многобройни про-
изведения на народното твор-
чество — песни, легенди, пре-
давания. Тези произведения са
играли изключително мобилизи-
раща роля, превръщали са се
в оръжие за борба, което не-
ковният поробител не е при-
теквал. Това трябва да се
каже и да се знае.

Другото, което също трябва
да се знае, е, че ако днес се
раздава на мащабни музикални
прояви и на високо разви-
тие на музикалното ни изкуст-
во, ние не можем и не бива
да забравяме — тези наши по-
стижения са реализирани с
братската помощ на съседни
и близки страни: Русия на
първо място, Полша, Чехосло-
вакия, Унгария, Румъния, Юго-
славия. Там са учили първите
наши музикални дейци, оттам
са донесли стремеше да се съз-
дава професионална музика.

Убеден съм, че учени от те-
зи страни могат да ни кажат
нови, неизвестни данни за съ-
трудничеството и взаимното
обогатяване в областта на му-
зикалното изкуство, изтъкни-
телство и музикална наука.
Затова, мисля, че изследванията
на тази сфера въпроси ще
продължат и след конферен-
цията. Така че конференцията
също е добро начало, което в
бъдеще ще има още по-богати
перспективи. Дълбоко съм
убеден в това.

Разговора води
Любомир СТЕФАНОВ